

Governar saltant-se les regles

Les regles de funcionament de les nostres institucions neixen en la Constitució i es van concretant en les lleis que desenvolupen els drets i deures fixats en la Constitució del 1993.

Són unes regles de convivència que, posant límits als interessos de cadascú, permeten la cooperació comuna, en el marc de l'interès general.

Em sembla evident que el nostre sistema de convivència democràtica ha degenerat des que vam establir-ne les regles, l'any 1993.

N'hi ha que ho volen atribuir a la necessitat de modificar unes regles que ja tenen 23 anys. I probablement convindrà obrir el debat sobre algunes reformes del nostre text constitucional. SDP ja ho va plantejar en les darreres eleccions generals, el març del 2015, en relació a la llei electoral i la delimitació de competències entre els comuns i el Govern.

Però la societat andorrana viu en els darrers mesos, enmig d'aquesta degeneració, un dels períodes polítics més extravagants de la nostra història.

Cada dia és més evident que la degeneració s'ha de buscar en una manera de fer, un comportament concret, per part d'aquells que tenen la majoria al Consell General i fa cinc anys que assumeixen el govern.

I mentre aquest comportament no es modifiqui no hi ha cap possibilitat de regeneració. No cal buscar noves regles, constitucionals o legals.

Em refereixo, gairebé no caldria dir-ho, al compor-

tament dels responsables del Govern d'Antoni Martí consistent a no complir, gairebé per sistema, les normes.

Precisament ells, que l'any 2011 es pretenien exemplars.

I no compleixen de manera sistemàtica i tossuda.

Estan desviant i pervertint –en favor del seu interès polític sectari i en base al curt termini, especialment d'Antoni Martí– les institucions que configuren el sistema democràtic constitucional.

I s'estan causant greus disfuncions en les institucions.

Aquest comportament desviat fa que Antoni Martí i el seu Govern s'eximeixin de complir les regles, s'hi posen damunt, les forcen com els dona la gana.

Probablement, encimbellats com estan al capdamunt de la seva prepotència, estan convençuts que si són ells mateixos els que poden fer aquestes regles, amb la seva majoria obedient, ¿qui els prohibirà de forçar-les o menystenir-les a l'hora d'aplicar-les?

Els nomenaments al Govern d'assessors estrangers, tots ells espanyols, és un contundent exemple del que estem comentant.

El senyor Antoni Martí i el seu Govern, amb el suport de la seva majoria al Consell General, poden modificar les regles però el que no poden fer és plantejar excepcions per a ningú –i encara menys per a ells mateixos– per complir les normes.

El sistema d'excepcions sistemàtiques implantat per Antoni Martí aquests darrers cinc anys fa que les regles hagin passat a ser arbitràries. Ja no governen les lleis, governen els homes d'Antoni Martí, que es consideren per damunt d'elles i es concedeixen el dret d'incomplir-les.

I tot deixant de complir les normes cada setmana ens demostren de què són capaços a l'hora de nomenar “els més capacitats”, o d'optar per “la millor solució tècnica” tot afirmant decidir, això sempre, en favor de l'interès general.

No és fàcil explicar com hem arribat fins aquí, en què el present i el futur del país semblen estar a mans d'un nucli de poder que només s'escolta els que l'adulen i li riuen les gràcies.

Fins i tot em sembla sorprenent que convenciments inconsistents o simples prejudicis hagin imposat la seva hegemonia cultural en cinc anys.

Potser una explicació radica en una societat passiva i de submissió al paternalisme, acostumada a mirar cap a una altra banda davant el repte de la responsabilitat.

El temor de la globalització, la por de la immigració, la necessitat de referències i d'autoritat, les incerteses de la modernitat tecnològica i mercantil, tot ajuda al silenci, a l'abstenció.

Segurament l'explicació la donarà la història, com l'ha donat en molts fets –“inexplicables” al seu moment– de la història del món contemporani. Malauradament, aleshores ja serà tard.